

**UCHWAŁA NR 319/2021
RADY MIASTA SIEMIANOWIC ŚLĄSKICH**

z dnia 25 marca 2021 r.

w sprawie przyjęcia Sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Siemianowic Śląskich do 2022 roku za lata 2019 -2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn.zm.), w związku z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz.282 z późn. zm.)

**Rada Miasta Siemianowic Śląskich
uchwala:**

- § 1. Przyjąć Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Siemianowic Śląskich do 2022 roku za lata 2019 – 2020 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Siemianowice Śląskie.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Siemianowic Śląskich

Adam Cebula

Załącznik do uchwały Nr 319/2021
Rady Miasta Siemianowic Śląskich
z dnia 25 marca 2021 r.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI SIEMIANOWIC ŚLĄSKICH DO 2022 ROKU ZA LATA 2019-2020

Siemianowice Śląskie 2021
opracowanie: Piotr Wybraniec

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI „GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI SIEMIANOWIC ŚLĄSKICH DO ROKU 2022” ZA LATA 2019 – 2020

W dniu 19 grudnia 2019 r. została podjęta uchwała nr 170/2019 Rady Miasta Siemianowic Śląskich w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Siemianowic Śląskich do 2022 roku.” Program uzyskał pozytywną akceptację Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Gminny Program Opieki nad Zabytkami Siemianowic Śląskich do 2022 został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 07.01.2020 r. (Dz.Urz.Woj.SLA.2020 poz. 91). Zgodnie z zapisem art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 282, z późn. zm.) prezydent miasta ma obowiązek sporządzania co 2 lata sprawozdań, które przedstawia radzie gminy. Niniejsze sprawozdanie obejmuje lata 2019-2020.

1. Zapisy ustawowe a prawo miejscowe:

W 1998 r. uchwałą Nr 411/98 Rady Miejskiej w Siemianowicach Śląskich z dnia 12 lutego zatwierdzony został Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego, który różnił się od poprzednich tym, że dokonano uzgodnień z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Katowicach, naniesiono do tekstu i rysunku planu obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz utworzono strefy ochrony konserwatorskiej. Zapis planu dotyczący tych obiektów ściśle precyzuje, że każda zmiana, adaptacja, remont muszą być uzgodnione z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, a gdyby zachodziła konieczność wyburzenia obiektu w strefie ochrony konserwatorskiej, musi być to uwarunkowane zgodą Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W 1999 r. podpisano Porozumienie pomiędzy Wojewodą Śląskim, Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, a Prezydentem Miasta Siemianowice Śląskie o przejęciu części kompetencji Konserwatora Wojewódzkiego przez Gminę Siemianowice Śląskie. Gmina uzyskała w ten sposób kompetencje w części dotyczącej uzgadniania remontów i adaptacji obiektów będących pod ochroną konserwatorską, czyli objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego oraz Gminną Ewidencją Zabytków, z wyłączeniem zabytków rejestrowych, terenów zielonych i zabytków techniki. W 2004 r. po wejściu w życie nowej ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (23.07.2003r.), podpisano kolejne porozumienie, które zwiększyło w istotny sposób kompetencje Gminy, przekazując jej wydawanie postanowień o rozbiórce obiektów objętych ochroną konserwatorską w ramach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, z wyłączeniem zabytków techniki, archeologii i zieleni zabytkowej. W 2010 roku nowelizacja ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami spowodowała konieczność wprowadzenia aneksu do porozumienia, umożliwiającego Miejskiemu Konserwatorowi Zabytków opiniowanie remontów bądź adaptacji budynków objętych Gminną Ewidencją Zabytków, którą na szczeblu samorządowym prowadzi Prezydent Miasta.

Obecnie po wprowadzeniu następnych poprawek do ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, które m. in. zwiększają ilość sankcji za zniszczenie zabytków nie wpisanych do rejestru, a pozostających w pośredniej ochronie konserwatorskiej w tym ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków (wysokie mandaty), pojawiła się konieczność wygenerowania nowych porozumień w tym zakresie pomiędzy Wojewodą a Prezydentem Miasta. Jednakże jest to uzależnione od działań i propozycji Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, który ma zamiar przy tej okazji ujednoczyć wszystkie porozumienia z poszczególnymi gminami.

Pierwsza lista obiektów zakwalifikowanych do objęcia ochroną konserwatorską została sporządzona w 1994 r. i obejmowała prawie 1800 budynków i budowli (w tym tzw. małą architekturę). W uchwalonym w 1998 roku planie zagospodarowania przestrzennego miasta, poza ochroną obiektów wpisanych do rejestru zabytków, wyznaczono strefy ochrony konserwatorskiej, które obejmowały najbardziej charakterystyczne i cenne dla miasta zespoły zabudowy. W 2005 r. Wydział Urbanistyki i Architektury sporządził Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Siemianowice Śląskie. Po przeprowadzonej weryfikacji i skreśleniu budynków, które uległy np. pożarom, katastrofie budowlanej lub utraciły wartość zabytkową wskutek nielegalnej przebudowy, w Studium zostały ujęte pozostałe cenne dla gminy obiekty już w dużo skromniejszej liczbie

(w tym niektóre wartościowe pominięto). W tym opracowaniu z niewiadomych powodów zrezygnowano ze stref ochrony konserwatorskiej, a wskazane obiekty chroniło się po obrysie murów z wyjątkiem założeń pałacowo-parkowych, parków i cmentarzy. Liczba obiektów chronionych jest znacznie niższa, niż stan z 1994 r. - w propozycji „Studium” znalazło się ich ok. 760. Konieczna była jednak systematyczna weryfikacja obiektów zabytkowych i uzupełnienie oczywistych braków. W 2018 r. wykonano nowe „studium”, w którym zamieszczono aktualne (wtedy) spisy zabytków wpisanych do rejestru zabytków jak i ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków. W 2019 r. wprowadzono korektę do Gminnej Ewidencji Zabytków poprzez ujednoczenie tekstu GEZ w Zarządzeniu Prezydenta Miasta Siemianowice Śląskie nr 752/2019 z dn. 18 października 2019 r. Do uzupełnienia (już na nowych drukach kart i na nowych zasadach) pozostało przeszło dwadzieścia obiektów zabytkowych.

W maju 2020 r. w biurze Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków zakończyło się postępowanie związane z wpisaniem do rejestru zabytków cmentarza parafialnego Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Siemianowicach Śląskich. Decyzja o wpisie się uprawomocniła. Przygotowana została również dokumentacja pod wpis do rejestru zabytków dawnej willi naczelnika gminy Laurahütte przy ul. Szkolnej 2. Rozważa się możliwość systematycznego wpisywania do rejestru zabytków najcenniejszych obiektów i zespołów (wille, kamienice oraz osiedla robotnicze), stanowiących historyczną zabudowę miasta Siemianowice Śląskie.

2. Ocena realizacji „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Siemianowic Śląskich do 2022 roku „ za lata 2019 - 2020

Zgodnie z pkt. 9 „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Siemianowic Śląskich do 2022 roku” sprawozdanie powinno być poprzedzone oceną poziomu realizacji zadań wyznaczonych w programie oraz określenia efektywności ich wdrażania. Poniższa tabela ma zilustrować te działania.

Tabela nr 1 Wskaźniki realizacji

Priorytet	Kierunek działań	Wskaźniki	Wartość / źródła* 2019	Wartość / źródła* 2020	Wartość / źródła* 2021	Wartość / źródła* 2022
I. Świadome zarządzanie zabytkami miasta	1. Działania organizacyjne związane z zarządzaniem obiektami zabytkowymi, ich ochroną i opieką	A/. Liczba dotowanych obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru	18	4		
		B/. Wielkość udzielonej dotacji [zł]	7389344,06	7873178,54		
		C/. Liczba projektów związanych z opieką nad zabytkami, na które uzyskano dotację ze środków zewnętrznych	4	3		
	2. Ustalenie zasobów zabytków miasta	D/. Liczba zweryfikowanych obiektów	26	0		
		E/. Liczba opracowanych dokumentacji	696	0		
		F/. Liczba kart adresowych obiektów zabytkowych	842	842		
		G/. Liczba zabytków	26	0		

		o zweryfikowanych ustaleniach w mpzp					
		H/. Liczba rekomendowanych zabytków do objęcia ochroną przez wpis do rejestru	2	1			
II. Poprawa świadomości społeczeństwa na temat wartości i roli obiektów zabytkowych w mieście	3. Wsparcie postawy obywatelskiej na rzecz opieki nad zabytkami	I/. Liczba projektów w dziedzinie opieki nad zabytkami realizowanych przez organizacje pozarządowe wsparte przez miasto	0	0			
		J/. Liczba społecznych projektów opieki nad zabytkami	0	0			
	4. Rozwój edukacji na rzecz opieki nad zabytkami	K/. Liczba uczniów objętych edukacją regionalną	918	873			
		L/. Liczba zrealizowanych programów edukacji regionalnej	11	8			
		M/. Liczba spotkań edukacyjnych	85	104			
	5. Wsparcie i wzmacnianie działań na rzecz opieki nad zabytkami	N/. Nakład wydawnictw promujących i popularyzujących wiedzę o zabytkach Siemianowic Śląskich	700 egz	4550 egz			
		O/. Liczba uczestników wydarzeń poświęconych zabytkom i lokalnej tradycji kulturowej	410	10 448			
		P/. Liczba wydarzeń kulturalnych realizowanych przez organizacje pozarządowe	4	4			
	III. Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju gospodarczego gminy	6. Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy ich stanu zachowania	R/. Poziom [%] wydatków budżetu gminy na ochronę i opiekę nad zabytkami	3,17 %	2,70 %		
			S/. Wartość finansowa wykonanych prac remontowo-konserwatorskich przy zabytkach	12370089,34	12810950,80		
T/. Liczba obiektów poddana pracom remontowo-konserwatorskim			22	10			

	7. Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność obiektów zabytkowych znajdujących się na terenie miasta	U/. Liczba oznakowanych obiektów	0	0		
		W/. Liczba oświetlonych budynków	2	1		

* Źródłem informacji o danych są jedynie poszczególne komórki organizacyjne Urzędu Miasta.

3. Działania związane z obiektami wpisanymi do rejestru zabytków, Gminnej Ewidencji Zabytków i objętymi strefą ochrony konserwatorskiej na terenie Siemianowic Śląskich w latach 2019 – 2020.

A/.W listopadzie 2016 roku została opracowana „Strategia Rozwoju Siemianowic Śląskich do 2030 roku” Zawarta tam wizja rozwoju miasta dotyczyła m.in. jego rozwoju przestrzennego (harmonijnego) oraz wykorzystania atutów regionu do celów wizerunkowych i turystycznych. Dlatego w „Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Siemianowic Śląskich do 2022 roku” włączono główne zadania wynikające ze wspomnianej „Strategii”, a dotyczące działań przy zabytkach oraz szeroko pojętej popularyzacji dóbr kultury. Poniższa tabela ilustruje realizację tych prac w latach 2019 – 2020.

Tabela 2. Ramowa charakterystyka projektów. Źródło: „Strategia Rozwoju Siemianowic Śląskich do 2030 roku: Realizacja w latach 2019 – 2020.

Projekt	Główne zadania składające się na projekt	Okres realizacji 2019 - 2020	Lider projektu	Kluczowi partnerzy	Źródło finansowania projektu
Odnowa urbanistyczna centrum miasta i uatrakcyjnienie przestrzeni publicznej	- modernizacja i remonty elewacji zewnętrznych kamienic wzdłuż głównych ulic centrum miasta, - system udogodnień inwestycyjno-finansowych	Realizacja zgodnie z wykazami w Tab. 3 i Tab. 4	Urząd Miasta Siemianowice Śląskie	właściciele nieruchomości	Budżet Miasta, środki zewnętrzne
Rewitalizacja Kompleksu Pałacowo-Parkowego Donnersmarcków wraz z terenami przyległymi	- kompleksowe odnowienie obiektu jak i terenu ogrodu pałacowego oraz przywrócenie im dawnej świetności	W latach 2019 – 2020 prace przy instalacji oraz wymiana okien w budynkach B i C.	Inwestor prywatny	Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach, Urząd Miasta Siemianowice Śląskie	środki zewnętrzne, środki prywatne
Rewitalizacja Osiedla Robotniczego	- remont dróg osiedlowych i chodników, - modernizacja istniejących i budowa nowych miejsc parkingowych, - modernizacja boiska „Puma”	Lata 2019 -2020 Kończenie prac przy budynkach. Etap działań w zakresie prac przy modernizacji obiektów sportowych.	Urząd Miasta Siemianowice Śląskie	-	Budżet Miasta

Modernizacja Pływalni Miejskiej	<ul style="list-style-type: none"> - przebudowa niecki, hali basenu oraz pomieszczeń przyległych, - montaż urządzeń do prowadzenia zajęć z terapii ruchowej, - modernizacja instalacji wentylacyjnej hali basenu oraz pomieszczeń przyległych, - modernizacja instalacji centralnego ogrzewania, - remont elewacji budynku i dachu 	Projekt zrealizowany w 2019 r.	Urząd Miasta Siemianowice Śląskie	Ministerstwo Sportu, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Budżet Miasta, Partnerzy projektu
Przebudowa i modernizacja obiektów MOSIR Pszczelnik	<ul style="list-style-type: none"> - modernizacja basenu letniego wraz z zapleczem, - Oświetlenie bieżni 	Zadanie niezrealizowane Projekt zrealizowany w 2019 r.	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Pszczelnik”	-	Budżet Miasta, Program Rozwoju Bazy Sportowej Województwa Śląskiego
Rewitalizacja i zagospodarowanie terenu poprzemysłowego byłej Huty Jedność	Zmieniono program zagospodarowania w mpzp na: przeznaczone pod usługi i handel	W latach 2019 – 2020 nie zostały rozpoczęte prace	Inwestor prywatny	-	Środki zewnętrzne, środki prywatne

Realizacja „Strategii Rozwoju Siemianowic Śląskich do 2030 roku” w latach 2019 – 2020 została przeprowadzona w poważnym zakresie, ale jak widać w porównaniu z założeniami zawartymi w „Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Siemianowic Śląskich do 2022 roku” jest jeszcze szereg prac nawet nie rozpoczętych. Wynika to prawdopodobnie głównie z sytuacji pandemicznej w całej Europie, która odbiła się też na finansach samorządów. Jednak część inwestycji w 2020 roku zrealizowano. Natomiast prywatni inwestorzy wstrzymali wszystkie działania, które generują wydawanie dodatkowych środków. Gdy sytuacja gospodarcza się poprawi należy mieć nadzieję, że „Strategia...” będzie dalej realizowana.

B/. W „Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Siemianowic Śląskich do 2022 roku” zamieszczono również wykaz planowanych zarówno przez samorząd jak i inne podmioty gospodarcze inwestycji przy obiektach zabytkowych miasta Siemianowice Śląskie. Najbardziej spektakularne dotyczyły prac remontowo – konserwatorskich przy wpisanych do rejestru zabytków obiektach Pałacu Rheinbabenów oraz Łaźni Miejskiej prowadzonych przez samorząd. Poniższa tabela ilustruje zakres prac, który został już w jakimś stopniu zrealizowany.

Tabela.3 Planowane inwestycje na lata 2019-2022 - realizacja w latach 2019 – 2020:

Lp.	Nazwa obiektu	Adres	Zakres prac	Okres realizacji	Lider projektu
1.	Zespół pałacowo-parkowy Rheinbabenów w Michałkowicach	ul. Oświęcimska 1	Rewitalizacja obiektu i terenów przyległych, całkowita modernizacja wnętrza	Inwestycja zrealizowana w 2020 r.	Urząd Miasta Siemianowice Śląskie
2.	Dawna Łaźnia Miejska obecnie Pływalnia Miejska	ul. Śniadeckiego 11	Przebudowa obiektu- niecki i hali basenu, remont elewacji i dachu	Inwestycja zrealizowana w 2019 r.	Urząd Miasta Siemianowice Śląskie
3.	Szkoła Podstawowa nr 5 im. Adama Mickiewicza	ul. Michałkowicka 15	Termomodernizacja elewacji tylnej	2019-2020 r. częściowa realizacja	Urząd Miasta Siemianowice Śląskie
4.	Kamienica	ul. Śląska 33	Prace na elewacji frontowej	Wykonana w 2020 r.	MPGKiM
5.	Kamienica	ul. Mickiewicza 1	Remont 2 elewacji	Wykonana w 2020 r.	MPGKiM
6.	Kamienica	ul. Krótka 2	Remont elewacji, izolacja fundamentów	Wykonana w 2020 r.	MPGKiM
7.	Kamienica	ul. Kościelna 8	Remont elewacji, wymiana pokrycia dachowego na dachówki	Wykonana w 2020 r.	MPGKiM
8.	Budynki mieszkalne	ul. Bytomska	Gazyfikacja budynków wraz ze zmianą sposobu ogrzewania	Systematyczna realizacja w 2019-2020 r.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Michał”
9.	Budynki mieszkalne	ul. Michałkowicka 25-35	Remont/wymiana pokrycia dachów	Wykonana w 2019-2020 r.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Michał”
10.	Willa	ul. Oświęcimska 2	Renowacja witraży na klatce schodowej,	Wykonano w 2019-2020 r.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Michał”
11.	Kamienice	ul. Jana Pawła II 5a, 6, 7	Remont/ wymiana bram wjazdowych i drzwi drewnianych z zachowaniem dotychczasowych kształtów, wymiarów i ozdobnych detali	Wykonano w 2019-2020 r.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Michał”

12.	Budynki mieszkalne	ul. Katowicka 16 ul. Bytomska 5 i 5a	Wykonanie zadaszeń przed wejściami wraz z remontem drzwi	Wykonano w 2019-2020 r.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Michał”
13.	Kamienica	ul. Krakowska 1	Wyremontowanie schodów zewnętrznych wraz z tarasem	Częściowy remont w 2020 r.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Michał”
14.	Kamienica	ul. Sobieskiego 27	Wymiana drzwi wejściowych (odtworzenie stanu pierwotnego)	Wykonano w 2020 r.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Michał”
15.	Dawny Spichlerz obecnie Muzeum Miejskie	ul. Chopina 6	Roboty interwencyjne: naprawa elewacji, częściowa wymiana pokrycia dachowego,	Wykonano w 2020 r.	Urząd Miasta Siemianowice Śląskie
16.	Park Pszczelnik	Park Pszczelnik 3	Wybudowanie ścieżki rowerowej przebiegającej przez Park Pszczelnik	Wykonano w 2020 r.	Urząd Miasta Siemianowice Śląskie
17.	Budynek mieszkalny	ul. Krupanka 27	Naprawa pokrycia dachowego	Wykonano w 2020 r.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Michał”
18.	Budynki gospodarcze	ul. Mysłowicka 26	Naprawa częściowa dachu na komórkach, (fragment pokrycia)	Wykonano w 2020 r.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Michał”
19.	Budynek mieszkalny	ul. Bohaterów Westerplatte 24a	Wymiana drzwi wejściowych (stalowych)	Wykonano w 2019 r.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Michał”
20.	Kamienice	ul. Górnicza 3,4,5	Docieplenie ścian szczytowych	Wykonano w 2019-2020 r.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Michał”
21.	Budynek mieszkalny	ul. Składowa 1	Naprawa dachu	Wykonano w 2019-2020 r.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Michał”
22.	Kamienica	ul. Mickiewicza 3	Remont elewacji	Wykonano w 2019 r.	MPGKiM

Zdecydowana większość zaplanowanych inwestycji na lata 2019 – 2022 została zrealizowana w pierwszej dwulatkę tego okresu. Przede wszystkim należy tu wymienić prace przeprowadzone przy Łażni Miejskiej oraz Pałacu Rheinbabenów. Jakość prac przy Łażni Miejskiej została doceniona przez Generalnego Konserwatora Zabytków poprzez wyróżnienie w konkursie: „Zabytek Zadbane” 2019. Również Spółdzielnia Michał zdołała wykonać większość zaplanowanych prac. Głównie to były jednak niewielkie remonty i prace zabezpieczające.

C/. W Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami uwzględniono również budynki zagrożone dewastacją. Tych obiektów nie było zbyt wiele, ale utrata każdego obiektu o wartościach zabytkowych stanowi zubożenie bogactwa kulturowego gminy. Dlatego cieszy fakt, że dwa obiekty z tego zestawienia doczekały się zainteresowania inwestorów i są w trakcie remontu. Informacje o tym fakcie zamieszczono w poniższej tabeli.

Tabela 4. Wykaz obiektów zagrożonych, które w okresie sprawozdawczym poddano remontom:

Lp.	Nazwa obiektu	Adres	Zakres prac	Okres realizacji	Lider projektu
1.	Kamienica	ul. Krótka 7	Naprawa lub wymiana stolarki okiennej, remont wnętrza	Inwestycja realizowana od 2020 r.	Inwestor prywatny
2.	Budynek mieszkalny	ul. Krupanka 47	Całkowita przebudowa i ocieplenie obiektu	Inwestycja zrealizowana w 2020 r	Spółdzielnia „Michał”

Spośród kilkunastu zagrożonych budynków i budowli dwa doczekały się poprawy stanu technicznego. Najbardziej zagrożona kamienica w mieście przy ul. Krótkiej 7 jest w trakcie remontu. Prace są na bieżąco konsultowane z Miejskim Konserwatorem Zabytków. Jeżeli zostanie zrealizowany planowany zakres prac to budynek zostanie uratowany. Budynek przy ul. Krupanka 47 był również bardzo poważnie zdewastowany. Spółdzielnia Mieszkaniowa Michał przystąpiła do prac w 2020 r., ale nie uzgodniła projektu z MKZ i prace ratownicze całkowicie przekształciły budynek.

C/. Natomiast na uwagę zasługują działania inwestorów przy obiektach o wartościach kulturowych nie wynikające z planów inwestycyjnych. Stanowią one często prace interwencyjne wynikające z nagłego pogorszenia się stanu technicznego tych obiektów lub potrzeby przeprowadzenia niezbędnych napraw dla poprawy estetyki i warunków mieszkaniowych mieszkańców. Poniżej zamieszczono tabelę z wykazem takich działań.

Tabela 5. Wykaz obiektów nie planowanych wcześniej do inwestycji a zrealizowanych w latach 2019 - 2020:

Lp.	Nazwa obiektu	Adres	Zakres prac	Okres realizacji	Lider projektu
1.	Centrum Leczenia Oparzeń	ul. Jana Pawła II 2	Izolacja pionowa i pozioma wraz z pracami towarzyszącymi	Inwestycja zrealizowana w 2019 r.	Śląski Urząd Marszałkowski Katowice
2.	Park Górnik	ul. Oświęcimska	Modernizacja oświetlenia w parku oraz rewitalizacja Plantów	Inwestycja zrealizowana w 2019 r.	Urząd Miasta Siemianowice Śląskie
3.	Kamienica	ul. Krasieńskiego 1, 1A/Pl. Wolności 1	Remont elewacji od ulicy i Placu Wolności	Realizacja w 2019-2020 r.	Wspólnota mieszkaniowa
4.	Dawny Ratusz ob. Kamienica	ul. Krakowska 1	Ocieplenie elewacji od podwórza	Wykonano w 2019 r.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Michał”
6.	Kamienica	ul. Śląska 3	Remont elewacji	Wykonano w 2019 r.	MPGKiM Wspólnota Mieszkaniowa

7.	Dom Pomocy Społecznej	ul. 1 Maja 8	Przebudowa klatki schodowej	Wykonano w 2020 r.	DPS
8.	Willa	ul. Szkolna 2	Remont wnętrza, pionów wentylacyjnych i stropu	Realizacja w 2019-2020 r.	Samodzielny Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego
9.	Dawny Ratusz ob. Kamienica	ul. Krakowska 1	Remont poddasza	Wykonano w 2020 r.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Michał”
10.	Kamienica	ul. Śląska 34	Remont elewacji, dachu, schodów	Wykonano w 2020 r.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Michał
11.	Kamienica	ul. Barbary 8	Remont dachu	Wykonano w 2020 r.	MPGKiM
12.	Kamienica	ul. Śląska 13	Ocieplenie ściany szczytowej	Wykonano w 2020 r.	MPGKiM
13.	Kamienica	ul. Matejki 19	Odnowienie parteru	Wykonano w 2020 r.	MPGKiM
14.	Kamienica	ul. Sobieskiego 9	Adaptacja parteru na mieszkania dla niepełnosprawnych	Wykonano w 2020 r.	MPGKiM
15.	Kamienica	ul. Śląska 19	Odnowienie elewacji parteru	Wykonano w 2020 r.	MPGKiM
16.	Kamienica	ul. Śląska 33	Remont elewacji frontowej i bocznej	Wykonano w 2020 r.	MPGKiM
17.	Kamienica	ul. Szefflera 2,2A	Remont dachu – wymiana pokrycia	Wykonano w 2020 r.	MPGKiM
18.	Kamienica	ul. Kościelna 61	Remont elewacji bocznej i tylnej	Wykonano w 2020 r.	Inwestor prywatny
19.	Budynek mieszkalny	ul. Kościelna 27	Ocieplenie elewacji	Wykonano w 2020 r.	Inwestor prywatny

Na szczególną uwagę zasługują budynki przy ul. Mickiewicza 1, Śląskiej 3 oraz Śląskiej 33 w Siemianowicach Śląskich. Obiekty te zostały wykonane kompleksowo zgodnie z zasadami sztuki konserwatorskiej. Pozostałe obiekty również zostały uzgodnione z Miejskim Konserwatorem Zabytków, jednakże były to remonty częściowe bądź interwencyjne. Dlatego efekt tych prac nie może być uważany za godny polecenia. Jednakże sam fakt wykonania prac przy zabytkach, które wymagają większego nakładu sił i środków rokuje dobrze na przyszłość.

4. Podsumowanie i wnioski

W związku z powyższym sprawozdaniem należy sformułować szereg wniosków, które same się nasuwają:

a./ Nakłady na ochronę zabytków przeznaczone przez samorząd miasta Siemianowice Śląskie oscylują w granicach od 24,95 % do 37,71 % wydatków inwestycyjnych budżetu miasta. Z czego prawie połowa została pozyskana z dotacji zewnętrznych. Z jednej strony wydaje się to już znacząca kwota, ale przy potrzebach i zagrożeniach jakie dotyczą zabytków w gminie są to kwoty nie wystarczające. Jednocześnie należy pozyskiwać w dalszym ciągu środki zewnętrzne oraz zachęcać prywatnych właścicieli do nakładów na ochronę zabytków.

b./ Trudno jest uzyskać dane dotyczące inwestycji w zabytki instytucji i osób prywatnych, ale ich udział w całości środków przekazanych na ochronę zabytków jest stosunkowo niewielki.

c./ Do pozytywów należy zaliczyć fakt, iż wzrosła świadomość właścicieli, użytkowników i wykonawców prac przy zabytkach szczególnie chronionych Gminną Ewidencją Zabytków.

d./ Jeśli chodzi o realizację celów gminnych programów opieki nad zabytkami (zawartych w art. 87 ust. 2 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami j.t. Dz. U. z 2020 r. poz. 282, z późn. zm.) w naszej gminie należy stwierdzić, iż:

- Nastąpiło częściowe włączenie problemów związanych z ochroną zabytków miasta Siemianowice Śląskie do systemu zadań ujętych w „Strategii Rozwoju Siemianowic Śląskich do 2030 roku”.
- Systematycznie poprawia się uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej.
- Częściowo zahamowano proces degradacji zabytków na terenie miasta.
- Nastąpiło wyeksponowanie kilku obiektów zabytkowych o wyjątkowych walorach architektonicznych.
- Przyczyniło się to do zwiększenia ich atrakcyjności dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych.
- Widoczna jest chęć współpracy z właścicielami zabytków eliminująca sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem zabytków.
- W grudniu 2020 roku powołano dwuosobowe Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie.